

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona   Negyed évre . . . korona
Fél évre . . . . . 2 korona   Egyes példány ára 8 fillér.

Társadalmi, közgazdasági és irodalmi hetilap.

Kéziratok
nem adatnak vissza

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyílttér garmond soronként 60 fillér.

Továbbképző kurzusok.

Azt tartják, hogy az iskola nem művel, hanem csak polliroz. Hasonló a szerepe az ács munkáshoz, aki nagyjából faragja meg csak a gerendát és más szakmunkás-kézre vár a további munka.

Talán nem is lehetetlen, hogy ez a megállapítás az általános műveltségre vonatkozik, amint hogy igaz is, hogy az iskola csak alapjait rakja le a műveltségnek, az ismeretnek; nagyjában farag az érdekeségeken, de magára az illetőre és első sorban a családra és környezetre bizza, hogy a kiformázást, a felhasználásra alkalmast később ki-ki maga szerezzék meg.

Az életpályákra, sőt a szorosán vett szakpályákra végre is, kiindulási alapul elfogadhatjuk ezt a megállapítást. Bármely képesítéshez kötött pályánál az előirt tananyag elvégzése és kötelező vizsgák letétele csak jogosultságot ad az állás elnyeréséhez is és bizony-bizony ezen a közön belül nagyon sokszor kétséges, vajjon megszerzett-e a diplomás egyén annyit, ami a gyakorlati életben a hivatal, az állás betöltéséhez szükséges.

Hiszen az élet maga egy örökké forgó, hullámzó és változó valami; új helyzetek, viszonylatok és körülmények váltják egymást és mindezekbe az egyénnek nemcsak bele kell találni magát, hanem azt ki is kell használnia.

Nem panasz, hanem csak szigorú megfigyelés cselekménye az, hogy egyes életpályákon működők nincsenek kap-

csolatban az étellel, nem ismerik magát az életet. És különösen a bírói hivatás betöltésénél igen sokszor kifogás-számba megy az, hogy a létező viszonyokra alkalmazott jog megállapítás (mert hiszen ez az ítélet) nem fűdi magát az életet.

Nagyon messze menne és kötetekre terjedne felsorolni is csak azt, hogy mi az oka ennek. A pálya exelusivitása, a külső függetlenség attribútumaival körülsáncolt egyedül valóság, az elfoglaltság mind-mind oka lehetnek ennek. Annyi tény azonban, hogy amit napjainkban is elég gyakran hallunk: a bíróképzés az, amiről holmi tanfolyamok, egységes rendszer alkotások körében olvasunk, azt igazolják, hogy azon a helyen, ahol magasabb nézőpontból bírálják el a létező állapotokat, komolyan számot vetettek e viszonyokkal.

Hogy pedig a felismerés helyes, ahhoz szó sem fér. Tantétel-számba megy az, hogy az életnek kell nevelni általában az embereket s különösen azokat, akik hivatásszerűleg embertársaik vagyona, becsülete felett ítélnének.

Az élet megismerése pedig nem elvont tételek kifogástalan elsajátításában áll, hanem lényege és követelménye az, hogy az életet, mint ilyet, vonatkozásában, jelenségeiben, viszonylataiban és alakulásában megismerjük.

A munkást a műhelyben, a földmivelőt az ekeszarvánál, a szellemi munkást dolgozó szobájában. És ne kiszakítottan, mintegy üvegbura alá téve, hanem abban

a környezetben, ahonnan az élető levegőt szivja, ami elementuma, ami felfogását, erkölcsét egész életrendszerét szabályozza.

Ezenkívül a tudomány haladását is figyelemmel kell kísérni. A kémia, dinamika, aviatika és annyi sok-sok mért-földjáró czizmával haladó tudomány ágak lényegével, előmenetelével és eredményeivel ott a laboratóriumban a gépnél, a gyárban meg kell ismerkedni. Egyszóval: az életet magát úgy, amint az vonatkozásában, megjelenésében előttünk áll; az életet, amelynek minden szerves lény részese, kell tudni ismerni.

Az általános műveltség még nem jelent szakismeretet; amint nemkövetkezés az, hogy a maga nemében kiváló szakember feltétlenül művelt ember is legyen. A kettőnek át kell hatni egymást. És mivel teljesebb így az egymásra való hatás, annak sikerebb a törekvés és megfelelőbb az eredmény is. Mert soha sem szabad azt elfeledni, hogy az élet ismerete utavaló, amelynek nemcsak morszái vannak, hanem karajt is lehet belőle vágni

Nagy Zoltán.

— **A szüret és a bortörvény végrehajtása.** A földmivelésügyi miniszter körrendeletet adott ki, melyben utasítja a törvényhatóságokat, hogy intézkedjenek az iránt, hogy a közönség és a törvény végrehajtása körül eljáró hatóságok figyelme az idej szüret alkalmából a bortörvény fontosabb intézkedéseire felhívassék, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a bortörvényben ütköző kihágások elkövetésére legalkalmasabb a szüret ideje és az ezt követő időszak. Elrendete

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. ■ igazgatóság. ■

TARCA.

Együtt a halálba.

Amint a sirások ráerősítették a kis márványtáblát a koporsóra s ráeresztették a kőlapot a sirboltra, Lassale Guy a barátja karjára támaszkodva, ingadozó léptekkel távozott a temetőből. Egy pár meghitt barátja ajánlkozott, hogy hazakísérik, de nem fogadta el az ajánlatukat s egyedül szállt be az egyik gyászokcsiba, a műtermébe vitte magát, elrekeszelve belülről az ajtót s a díványra borult.

Még mindig látta az elhunytak utóljára hullatott könnyeit; utolsó szavai ott csengtek még egyre a fülében:

— Szenvedtek, mert ha el fogok tűnni, késlekedve talán, de végzetesen, új csókok fogják letörölni az arcodról a mi egykori csókjaink nyomát.

Egy szép, verőfényes napon a függönyökön át beszűrődő fény megvilágította az itt-ott heverő, félig megkezdett mintákat, míg a hosszú állványon a leendő szobor megmintázására szánt agyagtömb várta az alkotó kezét.

Lassale Guy felemelte a homlokát. Tekintete az agyagtömbön állott meg s élénken csillant fel; hirtelen felegyenesedett, hátrasimitotta hosszú haját és mohón munkához látott.

Ebből az agyagtömbből a hön szeretett lény képe imádott alakja emelkedett ki. Élet híján legalább az illúzió mosolyoghat rá néha és esténként, mikor ködfátyol borít be mindent az elfolyó nagy csöndben bizonyára késői visszfénye villan fel a szoknya redői közt, hacsak egy pillanatra is s muló árny élénkíti meg a márványarcot.

Szégyelje magát kétségbeeséseért, szégyelje magát öngyilkossági terveit! Megölni magát? Micsoda biztosítéka van rá, hogy csatlakozhat hozzá a tulvilágon, míg tudja, mi módon lássa

ót viszont a jövőben! A lelkesültség láza járta át az agyát, tette lihegővé a mellét. Mintázott, mintázott örült hevülettel, feltéve magában, hogy csak a befejezés után pihen meg.

Csak az éj kényszerítette, hogy távozzék a műterméből.

De mielőtt lement volna, féltékeny óvatossággal zárta be az ajtót, magával vitte és eldugta a kulcsot.

Ettől fogva a bejutás a házába szigoruan meg lön tiltva, senki sem zavarta magányát. Ebédre a cselédség mindig kettőre terített. Két vánkos nyugodott egymás mellett az ágy fejénél és a szobákban ékszeres, ruhák tettetett hanyagsággal ide-oda dobva várni látszottak, hogy az elhunyt feldiszipte magát.

Az életrekeltés műve pihenés nélkül haladt előre. A hasonlatosság mindinkább nyilvánvaló lett; a finom arc már kivált az első vázlatból, a csipők kecses körvonalai már kirajzolódtak. Heves tulizgatottsággal, örült mozdulatokkal,

a miniszter, hogy a törvényhatóságok szigorúan ellenőrizték, hogy a törvény fontosabb rendelkezéseit tartalmazó nyomtatványokat mindazok, kiket erre a törvény 13. szakasza kötelez, a pincékben, az italmérésekben stb. állandóan kifüggesztve, tartásuk, s hogy ezen nyomtatványok a község házában is ki legyenek függesztve, továbbá, hogy a törvény rendelkezései a vármegyei hivatalos lapok útján s a községekben való kidobolással minél szélesebb körben közhírré téssenek.

Elégedetlenség a munkástelepen

Közölte a hatóság a telepesekkel az évi járandóságokat, amit az egyes házak után 20 évig minden évben fizetni kell. A 200 négyeszőgőles porták évi törlesztési hányada 70 korona és 70 fillér. Akinek nagyobb a portája, az annyival többet, akinek kisebb a portája, annyival kevesebbet fizet.

A munkásházak tulajdonosai sokallják az évi fizetést. Kevesebbet szeretnének fizetni. Úlést tartottak maguk között s küldöttséget választottak, amely nevükben elment Szentesre, az alispáni hivatalhoz.

Az alispáni hivatalban dt. Csucs János h. alispán, megyei főjegyző fogadta a megbízottakat s meghallgatta óhajításukat. Ugy látszik, munkásaink nem voltak megelégedve a válasszal, mert újabb határozattal megbízták Zántó János és Bozó Mihály társukat, hogy menjenek a miniszterhez, adják elő panaszukat s ha jónak látják, a kerület képviselőjének vezetésével eszközöljék ki az évi kisebb megterhelést, esetleg úgy, hogy a 20 év helyett 30 év alatt fizethessék le a házváltást.

Hát ez mind szép. Meg is tudjuk érteni a törekvésüket. Rossz csillagzatban élünk. Bizony sok fáradságba kerül mindenikünknek, hogy a napi kenyeret és csekélyke árendát, ruházatot, satöbbit előteremthessük.

De a telepesek néhány panaszos lakója nem bírja megérteni, hogy nekik, mint lakóknak, miért volt muszáj a deputáció költségeihez járulni, mikor rájuk semmi előny sem származhatik abból, ha a miniszter kisebb évi összegeket is fizetne a házak tulajdonosaival, az árendájuk nem lenne kevesebb.

Mi meg nem állhatjuk meg, hogy ne elmékedjünk a kérelmezők sora, helyzete fölött. Ha a mérleget felállítjuk, azt kell látnunk, hogy a mostani telepesek azelőtt fizettek 40 koronát egy 2 méter széles lyukért, hitvány, nedves házakban. Se ajtajuk, se ablakuk nem volt. Sokszor kemencéjük sem. Kis családjuknak nem szabad volt lenni. Mert nem fért volna és mert a gyereksírásért menten fölmondott volna a büszke, csendszerető házigazda. Az udvarból annyi volt az övék, amennyi nyomon odujukhoz juthattak. Vagy más esetben fizetett 60 koronát kicsit nagyobbacska szobáért, közös konyháért. Saját ólban talán szabad volt egy malacocskát tartani, de egyebet nem s ha a malac ki talált

volna szökni az udvarra, mindjárt fölmondás lett volna. Ha első házat élvezhették, egyedül lakhattak, fizettek 80 koronát. És a házból egy szeg se volt az övék. Se akkor, se a jövőben.

Ezzel szemben ma van egészséges, bő lakásuk, se családjukért, se bármelyes jószágjukért nem civódik senki. Van kis kertecskéjük gyümölcsfákkal, jó földdel, fizetnek évi 70 korona 70 fillért s ez összeggel kifizetik az évi házbért és kifizetik 20 év alatt a háznak teljes árát. Azaz előbb fizettek 20 éven át közepesen 60 koronájával fél házbért 1200 koronát, azonkívül hurcolkodásra évenként 5—10 koronával 1—200 koronát, összesen cirka 1400 koronát s nem volt érte semmijük.

A mostani helyzetben fizetnek 20 éven át 70 korona 70 fillérjével 1414 koronát, a maguk munkáját értékelve átlag 300 koronára, 1714 korona s azért a 314 korona többletért lesz 20 év múlva egy még mindig jó házuk, ami akkor előreláthatólag 4—5000 koronát is megér.

Összehasonlíthatlan s valóban irigylendő egy helyzet.

Tudni kell azonkívül, hogy a szegvári telepesek fizetnek évi 90 korona váltásösszeget, a horgosiak, sándorfalviak 104 koronát, mert azóta munkadíj, anyag megdrágult. És ezek a legboldogabbaknak érzik magukat, távolról sem sokallják a fizetni valót, mert beismerik azt az előnyt, amit a multhoz képest élveznek. Már az maga is kincset képez, hogy családjaik az egészséges, térséges lakásban egészségesebbek, mint lehettek az előbbeni nyirkos, szűk odukban s nem kell a patikában, doktoroknál kereskedni az egészségük után.

Ne beszéljünk arról a nem megvetendő jövedelemtől, amelynek kis szorgalom mellett a szép kertecske állandóan forrása lehet. Maga az a tudat, hogy saját házában, födele alatt hajthatja fejét nyugalomra édes és boldogító tudat, amiről három év előtt még álmodni sem mertek. S ma a multat már elfelejtették s a jelent nem tudják eléggé mérlegelni?!

Rokonszenyünkkel kísérik sorsosaink mozgalmát. Kívánjuk szívünkkel, hogy ne csak meghallgassák őket, hanem sikere is legyen fáradságuknak. Vérmes reményeket azonban ne tápláljanak az érdekeltek, hogy a családás ne legyen oly nehéz, mert a munkásházak létesítését törvény szabályozza. A törvény intézkedését nem könnyű megváltoztatni. Elfogadható ok nélkül nem is szokták megváltoztatni. Arra is kérjük az érdekelteket, hogy ne üljenek föl minden képtelen és könnyelmű biztatásnak s ne tápláljanak elérhetetlen vágyakat, mert bár sokak jóindulatával találkozott ügyük, amíg a mai rendezett állapothoz eljutott, de kevesen lesznek olyanok, akik ügyüket magukévá tennék s azt a legjobb akarattal mellett is támogathatnák. A törvény olyan, mint a kemény fal, amelynek nem megy senki szívesen, még — bekötött fejvel sem.

A modern öltözet helyett, melyet kezdetben vésett, egy libegő drapéria szobrát fejtette ki könnyedén, libegtetve a repülés fuvalma által s mely mögött egy aromából és fényből álló test bizonytalan körvonala hullámzottak. A fej átalakult: a csodás szemgolyók kimondhatatlan szemlélődésekben veszték el; a keskeny, finom orr cimpái menyői szerelemtől pihegtek; a titokzatosan mosolygó ajkak közt két sor gyöngy tündökölt és a leglégiésebb szövetnél finomabb haj hófehér vállakra omlott alá.

Tiszta diadalmas szenvedély tüzelte a szobrát ezert a lelkének harmónikus rezgéséből született fantomért. Határtalan volt a bizodalma misztikus észleleteinek a tényleges valóságában, rendíthetetlen volt a hite a neje közelségében; akit szeretett a multban, szeretett még a jelenben is, de gloriifikálva természetfölöttin!

Büntetlenül nem lehet hosszan nyújtani ilyen életet. Ez a szigoru elzárkózottság, ez az örökös alvajáró állapot, az agynak ez az egyre növekvő erjedése megtámadta az elméjét. Hatalmas kiábrándulások kábitották el, fenséges himnusz énekelt szívében és idegei megfeszülve, mint a lira hurjai, szétpattanni fenyegettek. Lesoványodva, megvénülve, tudója makacs köbhögés által marcangolva, gőzölgő homlokkal, révedező szemekkel folytatta az eszmélyét lázas megátalkodottsággal. Csak a konokság tartotta már fenn és a reakció beállása nagy veszélyt jósolt.

Aznap este, hogy művét befejezte, Guy majd-

Ujdonságok.

— **Kisért az adócsavar.** Pénzügyőrök járnak mostanság falunkat. Bögésznek, amit bírnak. Kutatják a gőzhajó-, gőzkocsi-állomáson, micsoda fogyasztási adó alá eső cikket hoztak be falunkba? Alig lehet más célja a kutatásnak, minthogy megtalálja a pénzügyi referens az alapot, melyen a község fogyasztási adóját megállapítani lehessen. Szó volt már róla, hogy a 2—300 lelenc mekkora kavardást idézett elő a község életében. Mert az ártatlanokkal a falu lakossága a 10,000 fölé emelkedett, ki van téve a község annak, hogy fogyasztási adóját nem a III. osztály skálája szerint, hanem a II-ik szerint kell megfizetnie. Mintha bizony az az egy-pár száz csecsemő annyival emelte volna a népjólétet, a fogyasztást?! Most aztán hogy új kirovás készül a községre, hát érdeklében van tudnia a kincstárnak, hogy mennyit tesz a község fogyasztása a legújabb időkben.

— **Halálozás.** Rövid szenvedés után október 10-én meghalt Szegeden Vladár Sándorné született Tari Emma. A fiatalon, harminchat éves korában elhunyt urinő holttestét családja Csongrádra vitette és ott helyezték örök nyugalomra a temető kápolnában levő családi sírhelyen. Az elhunyt urinőben szerető anyjukat siratják nagycsepcsényi és muthnai Vladár Imre és István. Várady Lajos szentesi gyógyszerész és Bugyi Antal főjegyző sógornőjüket gyászolják az elköltözöttben, a kiterjedt és előkelő csongrádmegyei családokkal egyetemben. Sok lelki szenvedés érte az elhunyt nemeslelkű asszonyt az életben. Legyen neki most könnyű a föld pora, hogy olyan nehéz szívvel járta az élet kálváriáját.

— **Gőzeke a határban.** Másfél hétig láttuk a vasuti kocsikból, hogy a Pallavicini-uradalom a mindszei majori földeket gőzekével szántatja. Akik a közeli uradalmakban meg szoktak fordulni, ismerik már a gőzeke munkáját, de annál két mozgony segélyével dolgozik, míg itt a majornál csak egyetlen mozgony, amelyet a cséplésnél használnak, vontatja az ekét. Mint halljuk, a 12 lóerejű mozgony a kétvasu ekével naponta 6—7 hold katasztrális területet képes megszántani. A két mozgony által vontatott 4—7 vasu eke ezzel szemben 10—12 holdat szokott megszántani. Különös figyelmet érdemel eme gőzeke szántás ebből az alkalomból, hogy tudomásunk szerint a község is gőzekével szándékozik fölszántani a vetemény földnek szánt eddigi legelőt, azonban nem kapott hozzá gőzekét. Azt hisszük okkal-móddal nem volna lehetetlen a községnek ily eke készülékhez jutni. Magánjáró gépje több polgártársunknak van. Illő árért tehát vontató erő is

hallucináló szemekkel Guy alig evett, alig aludt, elzárkózott a külvilágtól.

De ime lassan, öntudatlan különös tünemény állott elő. Bizonyos, a hön szeretett lény emléke élénken megmaradt nála, eszébe idézte a legcsekélyebb részletét, a legcsekélyebb kifejezését a bálványozott arcvonásoknak; és mégis, amint a napok multak, ezek egykor bűbajos vonások, ez az egykor páratlanul gyönyörű test megszűntek őt elbűvölni, nagyon anyagiasak kezdtek ránézve lenni.

Egy sugárzóbb, légiésebb tünemény kerítette hatalmába az ábrándozását. Ha szféránkon történt elvonulása közben az eltűnt csodás lény megtestesítette a minden halandó szépségek összeségét, a haladás most örökkössé lett, a megtört chrialiedből fensőbb lény származott, isteni világ számára teremtvé. A nő angyal nemzett és Guy deliriumának önkívületében néha azt képzelte, hogy szelid szárnylegyintéseket hall maga mellett, melyek lágyan simogatják őt.

Az új látomány fokozatosan kísérelt az elméjében; primitív munkája elérítette, durva próbálgatásnak tűnt fel előtte. Önkívülete által elfogva, elméleti erői fuzionáltak, ugyanazon cél felé sugározódtak: hogy az anyagból akaraterőve és talentumával az igazi tökéletes hasonmását váltsa ki, nem többé az ő földi élettársának, hanem légiés és tündéri társának, kinek menyői fénye elbűvölte őt.

nem öntudatlanul, ingatag léptekkel alig birt hazavánszorogni s beérve, elvágódott a földön. Agyláz állott be.

Lassacskán mégis fellábadt. De ekkor csaknem teljes feledés állott be nála, még a betegségének az okaira sem emlékezett. Valami homályos ösztön nógatta, hogy keresse fel a műtermét; zürzavaros emlékezete bizarr kísérletekről, talán megvalósított nagyszerű koncepciókról beszélt neki. Vágya szünetlenül erősbödött, mindamelllett valami gyermekes félelem, babonás aggodalom küzdött még türelmetlenségével, tartotta vissza egész délutánonként az ablakban könyöklödvé.

Hirtelen elszánta magát. Félénken, lopva, lihegve, mint valami szentségtörő haladt fel Guy a lépcsőkön; a kulcs fordult a zárban, az ajtó feltárult.

El volt kápráztatva: vele szemben tündökölt a lángelméje által nemzett csoda, az eszményi jegyes, mely felé esengett lelkének minden vágyakozása. Szédület fogta el. Lehajolva, fuldokolva, kitárt karokkal, összeszorított fogakkal, mintegy földbe gyökerezett a lábai borzasztó bámulatában, majd éles kiáltással remekművére vetette magát, átölelte, egyensúlyt veszített, földre zuhant s magára rántotta a roppant márványtömböt.

Előrohantak. A szobrász repert koponyával, holtan hevert a szobor romjai alatt.

közélen volna. A csongrádmegyei gazdasági együlethez bizott községünk, mint amely mult évben szerzett be bérszántásra egy újabb fajta gőzekét. De attól elesett, mivel a gazdasági egyület ez időre tudott már a gőzekéjén, mivel nem akadt munkája. Jól elolvassuk: nem akadt munkája az egész megyében!! S még panaszkodik a magyar gazda, hogy róla nem gondoskodnak. Mint utána tudakozódtunk, egy gépvontatásu ekekészletet Hofherr és Schrantz budapesti gépgyárosok szállítanak. És pedig készülékeket gyártanak a Howard-Smith-féle körforgó rendszerhez. Miután ezen rendszerhez a szükséges készletek legolcsóbban beszerezhetők, régóta ez a rendszer van elterjedve. Ez a kisebb módu egyének eszköze, míg a két külön mozgonyu a jobb móduaké. Szinte csodálni lehet, hogy Magyarországon oly lassan bir tért hódítani, holott a magyar földnek már nagyon nagy szüksége volna a mély szántásra. Ám végez ez az eke sekély szántást is és minél sekélyebb a szántása, annál több a napi munkája. Különösen száraz időben megfizethetlen az ilyen gőzeke, amikor igaerővel lehetetlen a szántás. Ajánljuk az itt elmondottakat községünk figyelmébe.

— **Kenderes hajó őrizet alatt.** Anyásnál egy kenderrel megrakott hajó áll vesztégzár alatt. Csendőr őrizi, hogy se rá, se róla ne mehessen senki. Gyanyu alatt van, hogy a rajtuk levő hajósok kolera bacillust rejtegetnek. A szegedi kendergyárban tényleg fordult elő megbetegedés, kender hajós vitte oda, miért is egy a kendergyár, mint a gyár udvarán levő rakományok őrizet alá helyezettek. Óvatosságra inti e körülmény Mindszent lakosságát is, mert még mindig vannak, akik akár a közelség miatt, akár előítéletből a Tisza vizét használják háztartásukban. Gyanyu érinti a Tisza folyó vizét, hogy az is meg volna fertőzve kolera bacillus által. Jobb tehát tőle őrizkedni, mint bacillus ő kelmeikkel közelebbi ismeretségbe lépni.

— **A gyújtómonopólium.** A pénzügyminiszteriumban már dolgoznak azon a törvényjavaslaton, amely a gyújtógyártást monopolizálja. Az illetékes ügyosztályok kétféle tervezeten dolgoznak: az egyik szerint a jelenlegi gyújtógyárakat megvenné az állam, a másik szerint pedig a gyújtógyártást éppen úgy, mint a szeszgyártást, kontingens szerint adná bérbe. A két terv természetesen még megvitatás alá kerül, azután fog csak a pénzügyminiszter ez ügyben dönteni és valószínű, hogy a törvényjavaslat a jövő év elején a képviselőház elé is kerül.

— **Vadászat a tilosban.** K. János és K. Fábán János mindszei tanyai polgárok vadászterületet béreltek, de mivel a magját is kiirtották már területükön a nyulnak és amellet nagyon szeretik a nyulpaprikást, gondoltak mérészet és nagyot, aztán pedig — talán véletlenségből — átcsattentek a szomszédos Károlyi-uradalom vaddus területére. Vigan szólt a puska, bukfencezett a nyul, de óh mostoha sors, a lelőtt vadból nem a K.-ék tüzhelyén főztek zamatos paprikást, sőt a K.-ék puskái se szólnak többet a mindszei tanyák közt, mivel az ördögösi vadőr elcsipte a szenvedélyes nimródokat, a mindszei főszolgabíró pedig elkobozta a két fegyvert és 50—50 korona birságot rótt a sasszemű gazdáikra és intézkedett, hogy a két K. 3 évig vadászejgyet ne kapjon. Egy harmadik elvtárs vadászkalandjáról is sokat beszélnek most a mindszei tanyák közt. Megszomjazott a jáger, bement a Buza-féle csárdába egy kis jóféle sziverősítőre, a puskát pedig kint hagyta a kocsin. Odabent vigan szólt a tekerő és csuda-e, hogy ily körülmények között az egy pohár borból több is lett és az alatt bizonyára valami tréfás nyulak elemelték a puskát a kocsi-ról. Azóta gyakran látni a mindszei tanyák közt vigkedvű nyulakat, amint összefogózva azt a nótát éneklék hogy „addig iszunk mi ketteskén, míg a német nem szánt kecskén, míg a nyulból nem lesz jáger s krinolinból hozentráger.“ Azóta sajna nem rotyog nap-nap után egy-két tanyai bográcsban az az inyesiklandozó jószagu nyulpaprikás, amiért de sok jáger elefejtette már, hol végződik az ő területének határa és hol kezdődik a másik társaságé?

— **Mely esetekben van válópernek helye?** Ily címen a „Házassági Szemle“ kiadásában egy rendkívül praktikus és nélkülöz-

hetetlen népies könyv jelent meg, mely az összes magyar házasságfelbontó okokat igen ügyes beosztással, könnyen érthető nyelven tárgyalja. A könyvet — melynek szerzője dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd, ismert házassági jogi író — nemcsak a jogász világ, hanem a nagyközönség is, melynek eddig hasonló népies ufmutató nem áll rendelkezésére, — rendkívül értékesen használhatja. A könyv szép kiállításban, cimlapján a valóni készülő házaseleknek egymással szembeni bős gyűlöletét ábrázoló frappáns képpel jelent meg. — Megrendelhető 1 (egy) korona készpénz vagy levélbélyeg ellenében a „Házassági Szemle“ kiadóhivatalánál Budapest., VII, Király-utca 27. vagy bármely hazai könyvkereskedő utján.

— **Éretlen szőlő értékesítése.** Az éretlen szőlőt legjobb ecetkészítésre fölhasználja. Az éretlen szőlő kitünő ecetet ad, mely igen jól használ a besavanyított uborkának, töknek, szilvának. A bogyókat serpenyőbe dobjuk és mossaival összehuzzuk. Ha a készlet napssze van zuzva és fazekba van öntve, néhány napig meleg helyen hagyjuk, ahol megerjed. Az erjedés után a szőlőnedvet cukorral, gyümölcsucukorral, szörpvel, vagy mézzel édesítjük. Hogy a szőlőnedv jó ecetet adjon, ahhoz szükséges, hogy ne legyen tulságosan savanyu, a nyelvünk a bor savát elbirja, azaz a nedvben legyen egy százalék borsav és 8—12 százalék cukor. A cukor borszeszé és szénsavvá válik. Hogy a borszeszből ecetet kapjunk, tegyünk hozzá kis jó ecet, mire az ecetben levő ecetgomba az egész ecetfolyadékot ecetté változtatja. Legjobb ezt meleg helyen nyitott edényekkel végezni. Pár hét mulva a tiszta ecetet palackokba, vagy hordókba töltjük.

— **Nyilvános elszámolás.** A Mindszei Ipartestület vizsgáló bizottsága által e hó 1-én rendezett szüreti mulatságon felülfizetni szivesek voltak: Baksai József 6 K, Gelsy Péter, Szvoboda Ödön, Mindszei Iparosok és Kereskedők Köre, „Mindszei Acsmunkások helyi csoportja“ 5 K, Ifj Babácsék Ede 4 K, Farkas István, Hevesi Gábor, Katona István, Lantos Lajos N. N., Töröcsik József, Wimmer Károly, Zámbo Pál 2—2 K, Aradi György, Annus János, Annus Sándor, Büchler Gábor, Berger János, Csorba Pál, Gál Mihály, Gyenes Vilmosné, Hám János, Horváth Antal, Judik Menyhért, Mihály Balázs, Répás János, Rozambauer András, Seres Béla, Suttai János, Seres Lajos Szalma Sándor Pap Dezső, Ifj Pápai István, Takács J. és N. N. 1—1 K, Annus Rozika 1 30 fill, Gyenes Ilus 1K14 fill, Elhardt Mihály Pap Pál Pálné 80—80 fill, Apró Balázs, Ambrus Mihály, Borsi Ferenc Héjja János 60—60 fill, Mátisz József, Rózsa István 50—50 fill, Farkas Erzsike, Kecskeméti János, Nagy Lukács. N. N., Tóth Lajos, Zánthó János 40—40 fill, összesen 78K14 fill. Jegyek árából, büntetés és világpostából befolyt 249 K. Összes bevétel 327 K 14 fill Kiadás 156 K 92 fill. Maradvány 170 K 22 fillér.

Mindazoknak, kik felülfizetésükkel, közreműködésükkel vagy jelenlétükkel a bál anyagi és erkölcsi sikerét biztosították, ezuton is hálás köszönetet mond a Mindszei Ipartestület nevében Baksai József elnök, Ifj. Babácsék Ede jegyző.

Tripoliszi levél.

— Saját külön harctéri privát tudósítónktól —

Igentisztelt Szerkesztő úr!

Megérkeztem Tripoliszba, hogy a helyszínén közvetlen szerzett tapasztalatok alapján b. lapunkat az olasz-török háboru oszlopos eseményeiről értesítem. Éjjel-nappal utaztam, míg a harctérré értem s elképzelheti, mennyire ki vagyok merülve.

Sokat szenvedtem, különösen Mindszenttől Vásárhelyig, mert eltekintve attól, hogy a vonat nem sokkal később többet a rendes hat óránál, két finác szállt fel Mártélyon és alaposan felforgatta uti-podgyászomat, dugáru után kutatva.

Az a legbosszantóbb ebben a dologban, hogy egy kiló rétháti pipadohány volt a koffereimben és a dohányra ráfogta az egyik finác, hogy szűz.

Hiába erősködtem, hogy az állítás aljas rágalom, sőt nem is olyan régen maga a pénzügyminiszter volt az, aki erőszakkal ráment az árára, a finácok keményen megbüntettek, a dohányt is elkobozták. Igazán szerencse, hogy a hetedik bórömet elhozhattam Tripoliszba.

Még csak azt jegyzem meg, hogy a macedon határon egy jól szervezett banda fogadott, de mondhatom, hogy muzsikált olyan szépen, mint odahaza a Tisza Sándor bandája. Node nem untatom az utazás leírásával, hiszem ha erről akarna írni, talál a Polgári Kör könyvtárában elég utleirást, — hanem rátérek magára a háborura és itt mindjárt kijelenthetem, hogy az olaszok szörnyen imponálnak nekem, különösen mióta hallottam, hogy vesznek egy lukat, azt körülöntik téstával és így készítik a makarónit.

Valószínűleg már tudja is, hogy az olaszok megszállták Tripoliszt. Két napig bombázták az erődítményeket, aztán pedig partra szálltak és kitudták az olasz lobogót.

A benszülöttek csak azt fájlalják, hogy az olaszok — eltekintve a gyermekektől — igen sok nőt meglöttek. Ezzel szemben volt alkalmam néhány arabs és néhány török szépséget meginterjúvolni, akik egyértelműleg azt állítják, hogy az olaszok igen kedves emberek és csak az a hiba, hogy amióta bevették a várat, minden macskát és minden kutyát hadi zsákmánynak tekintenek.

Folyik a csatározás szárazon és vizen. Ma éppen két török naszádot furtak az olaszok fenékbe. A benszülöttek visszavonultak a sziget belsejébe és ott várják be az olaszok előnyomulását, de nem valószínű, hogy soká bírják a harcot, mert fogytán van a feketekávéjuk.

Általában véve nagyon elpuhultak az itteni mohamedánok — és itt nem divik az „egyke“-rendszer.

Az ifju törökök kibékültek az öreg törökökkel és most szentháborut hirdetnek; én pedig nem csodálkozom fölötte, ha seregestül nyomulnának az olaszok ellen, mert a törökök ellene a háboru és annyi szent, hogy ahol egy embernek 10—20 felesége is akad, ott odahaza is van háboru, tehát a törökök tuti, hogy Tripoliszban hagyja-e a fogát, vagy pedig otthon — párnák közt haljon meg.

!!! Uj lisztkereskedés !!!

Van szerencsém a mélyentisztelt közönségnek szives tudomására hozni, hogy nálam az ELSŐ SZENTESI KENYÉRGYÁR lisztlerakatot létesített és abban a helyzetben vagyok, hogy mindenféle lisztet a legolcsóbb napi áron adhatok. Mai árak a következők:

0-ás liszt . . . 36 korona	5-ös liszt . . . 30 K 80 f
1-es „ . . . 35 korona	6-os „ . . . 28 K 00 f
2-ös „ . . . 34 korona	7 ¹ / ₂ -es „ . . . 23 K 00 f
4-es „ . . . 33 korona	Korpa . . . . . 15 K 50 f

Ezen árak csakis egész zsák vételnél érvényesek. ■ Kisebb vételnél az árak kilónként 2 fillérrel magasabbak. ■ A zsák a liszttel együtt adatik!

Naponta frissen sült szentesi kenyérgyári kenyér

kg-kint most csak 24 fillér.

Szives támogatást kér tisztelettel KLEIN IZIDOR.

Mindenesetre komoly veszély fenyegeti Európa békéjét, mert ha a törökök meg nem adják magukat és a hatalmak közbe nem lépnek, soká eltarthat még a háború, a kis balkáni államok pedig fegyverben állnak és csak az alkalomra várnak, hogy rászabadulhassanak a maga-magával is tehetetlen padisah országaira.

Ugy tűnik föl nekem a két nemzet harca, mint szarvasbögés idején két hatalmas szarvasbika csatája a háremért. Hátul a szépszemű szarvasodéliszkek szepes várják a csata sorsát, s mialatt az erősek agancsa csattog, a fiatal balkáni bikák beosonnak a hárembe és mindegyik azon igyekszik, hogy minél jobban felszarvazza a birodalmáért küzdő mohamedán agancsost.

Ezalatt a nagyhatalmak, mint az egyszeri kislány Pesten, erősen vigyáznak a Balkán hegemoniájára.

De halga! Tengeri csata van! Zárom soraim, mert látni akarom, mint furják egymást fenébe a naszádok és a torpedók.

Tisztelem a mindszeinti ifju törököket, akikről azt hallom, hogy amióta Rajcsányiék szintársulata elment Mindszentről, Törökkanizsát tartják a mohamedánok mekkájának.

Legközelebb küldök majd egy kis száritott tripoliszi bombát. Egyébként pedig vagyok kiváló tisztelettel

Dörgencs
haditudósító.

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszent

Sirkoszorukat

a lehető legszebb kivitelben és jutányos áron ad el Balázs Lajosné Mindszent.

Eladó vendéglő és ház.

Mindszente, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg hasznobérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik uj); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, góré, 2 nagy pince, stb, stb.

¶ Saját acetylen világítás!
¶ Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos

Zánthó Kálmán

vendéglős

MINDSZENT.

—16

Házeladás.

Főutcán levő házam, melyben üzlethelyiség is van, a hozzátartozókkal együtt, szabad kézből örök áron aladó. Venni szándékozók forduljanak Pálinkó Mihály tulajdonoshoz.

Tóth János táncz és illemtanár

tudtára adja a nagyérdemű közönségnek, hogy ma vasárnap a Gyovay-féle vendéglőben tánc-tanfolyamot nyit. Tandij: 6 korona 1 óra. Vagyontalanoknak 3 korona.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona. Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest, Ferenciek-tere 6. 12—16

Mindszent község elöljáróságától.

2326—1911. sz.

Bérbeadási hirdetmény.

A kurcaparti községi veteményföldek a helyszínén 1911. évi október hó 16-án délelőtt 9 órakor kezdődő szóbeli árverésen az 1911. évi november 1-től 1912. évi július hó 15-ig terjedő időre, azonnali készpénz lefizetése mellett egy holdas részletekben hasznobérbe fognak adatni.

Kikiáltási ár holdankint 25 korona.

A részletes hasznobérleti feltétel a község házában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Mindszent, 1911. szept. 23.

Antal András
jegyző.

Veres Sándor
bíró.

Strausz és Basch fakereskedése

Kistelek, a Pigniczky-malom mellett

ajánlják dúsan felszerelt raktárukat, hol mindennemű épületfa, bognárfa, asztalosárúk és egyéb építkezési anyagok mindenkor a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

Szén, tüzifa és koksiz nagybani és kicsinybeni árusítása.

ETERNIT tetőpala, a mai kor legjobb és legtartósabb tetőlemezeinek kizárólagos elárúsítása :: ::

Új gabona-üzlet!

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. tudatja úgy a helybeli, mint a közelvidéki nagyérdemű közönséggel, hogy üzletkörében állandósította a gabona-bevásárlást.

Vásárol mindennemű gabonát

a legmagasabb napi áron!

Elfogad gabonát beraktározásra későbbi leszámolásra s rá megfelelő készpénz-előleget ad.

Előleget ad remélt termésre a legmérsékeltebb kamatláb mellett.

Főtörekvése, hogy úgy a helybeli, mint vidéki közönséget a legelőzékenyebben kiszolgálja és bizalmát kiérdemelje.

Fölvilágosítással készséggel szolgál a takarékpénztár vezetősege és a bevásárlással megbízott Novák Ferenc ügyvezető.

Magtár és iroda (a régi Grüner-féle) Kertész Mór úr házában van elhelyezve.

Mindszent, 1911. március 1.

A Mindszeinti Takarékpénztár r.-t.
igazgatósága.